

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem ve věci

žalobce: **Ing. D. S.**
bytem X

proti
žalovanému: **Krajský úřad kraje Vysočina,**
se sídlem Žižkova 1882/57, 586 01 Jihlava

o žalobě proti rozhodnutí ze dne 3. 3. 2023, č. j. KUJI 24665/2023, sp. zn. OOSČ 155/2023 OOSC/28,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 3. 2023, č. j. KUJI 24665/2023, sp. zn. OOSČ 155/2023 OOSC/28, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 3 000 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám žalobce.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

1. Žalobce se včasně podanou žalobou, doručenou Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“ či „zdejší soud“), domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále též „napadené rozhodnutí“), kterým bylo v části výroku změněno a doplněno a ve zbytku potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Nové Město na Moravě, odboru dopravy a vnitřních věcí (dále též „správní orgán I. stupně“) ze dne 30. 1. 2023, č. j. MUNNMN/2699/2023, sp. zn. MUNNMN/28770/2022/13 (dále též „prvostupňové rozhodnutí“) a zamítnuto odvolání žalobce.

2. Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku z nedbalosti podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. d) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“), porušením § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu, a dále přestupku z nedbalosti podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu porušením § 5 odst. 1 písm. a) a § 6 odst. 8 zákona o silničním provozu. Přestupků se dopustil dne 21. 10. 2022 kolem 17:00 hodin jako řidič osobního automobilu zn. Škoda Suberb, registrační značky X s připojeným přívěsným vozíkem registrační značky X, na místní komunikaci ul. Německého v Novém Městě na Moravě, kde byl před domem č. p. X kontrolován hlídkou Policie ČR. Při kontrole byl policistou vyzván, aby se podrobil dechové zkoušce, zda není během jízdy ovlivněn alkoholem, což odmítl a následně odmítl i výzvu, aby se podrobil odbornému lékařskému vyšetření. Také bylo při kontrole policisty zjištěno, že na přívěsném vozíku neměl připojenou zásuvku – nefungovala koncová světla a žalobce dále nepředložil osvědčení o registraci vozidla.
3. Za spáchání přestupků byla žalobci podle ustanovení § 35 písm. b) a c) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o odpovědnosti za přestupky“) a podle ustanovení § 125c odst. 5 písm. a) zákona o silničním provozu uložena pokuta ve výši 25 000 Kč, a podle ustanovení § 125c odst. 6 písm. a) zákona o silničním provozu byl žalobci uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 12 měsíců s účinností ode dne nabytí právní moci prvostupňového rozhodnutí. Současně byla žalobci podle ustanovení § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a v souvislosti s § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb. uložena povinnost nahradit náklady spojené s projednáním přestupku ve výši 1 000 Kč.

II. Žaloba

4. V žalobě žalobce popřel svou vinu ze všech uvedených přestupků.
5. Co se týče spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu porušením § 6 odst. 8 zákona o silničním provozu, žalobce uvedl, že řidičský průkaz předložil. Nepředložil doklady podle § 6 odst. 8 odkazujícím na odst. 7 písm. b), které hledal ve vozidle, ale Policie ČR jej při hledání zastavila a požadovala jiný úkon.
6. K přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu porušením § 5 odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu uvedl žalobce, že policisté nemohli téměř celou jeho jízdu vidět, zda mu fungují směrová či brzdová světla na vozíku. Směrová světla vidět nemohli, protože až k domu žalobce se jede po hlavní silnici a nebylo třeba je použít. Brzdová světla mohli policisté vidět až ve chvíli, kdy spustili maják, aby žalobce zastavil. Při zastavení policisty žalobce zkoušel zapojení kabelu od vozíku a poté nechal kabel volně viset, protože chtěl následně přívěsný vozík odpojit. Policisté nepožadovali, aby žalobce předvedl, zda světla na přívěsném vozíku fungují. Nebylo tedy možné posoudit, zda na vozíku fungovala koncová světla, protože policisté neověřili jejich funkčnost po zastavení vozidla.
7. U přestupku podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu porušením § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu žalobce shrnul průběh kontroly Policií ČR, jak vyplývá z úředních záznamů, a poukázal na rozpory v úředních záznamech a skutečným průběhem kontroly. Žalobce v době, kdy došlo k výzvě, aby se podrobil dechové zkoušce, již nebyl řidičem, protože mu mezitím policisté dovolili odejít do

domu. Žalobce dále namítl, že nebyl policisty dostatečně poučen o důsledcích odmítnutí dechové zkoušky. Dále žalobce nesouhlasil s tím, že mu nebylo povoleno dodatečné provedení dechové ani krevní zkoušky, ačkoliv mezi první výzvou k podrobení se dechové zkoušce a jeho žádostí uplynulo jen cca 30 minut.

8. K rozhodování správních orgánů žalobce dále namítl, že správní orgány nedodržely zákonem stanovené lhůty pro vydání rozhodnutí. Lhůta pro vyřízení přestupku je 30 dní, avšak příkaz byl správním orgánem I. stupně vydán až po 57 dnech.
9. Závěrem žalobce navrhl, aby krajský soud zrušil napadené rozhodnutí i rozhodnutí správního orgánu I. stupně.

III. Vyjádření žalovaného

10. Žalovaný ve svém vyjádření odkázal na napadené rozhodnutí.
11. K přestupku nepředložení osvědčení o registraci vozidla žalovaný dodal, že smyslem a účelem povinnosti předložit tyto doklady je rychle a jednoduše osvědčit, že ten, kdo řídí motorové vozidlo, má toto vozidlo řádně registrované. Doklady má řidič předložit na výzvu policisty bezodkladně. U přestupku užití vozidla, které nesplňuje technické podmínky stanovené zvláštním právním předpisem, spočívajícím v nefunkčních koncových světlech přípojného vozíku, žalobce až v žalobě uvedl polemiku, zda policisté vůbec mohli vidět, že žalobci nesvítla koncová světla nebo kdy mu mohla svítit směrová či brzdová světla. Že zásuvku vypojil až při silniční kontrole, uvedl také až v žalobě.
12. Dále se žalovaný vyjádřil k výkladu pojmu řidič. Z judikatury dovodil, že výzva žalobci, aby se podrobil dechové zkoušce, byla učiněna v bezprostřední souvislosti s řízením vozidla. Rovněž postup policie, která neprovedla dechovou zkoušku, když žalobce dodatečně požadoval její provedení, je podle žalovaného v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu.
13. Nakonec žalovaný poznamenal, že v řízení nedocházelo k nedůvodným průtahům nebo k nečinnosti správních orgánů. Lhůta 30 dnů pro zahájení řízení (plus 30 dnů při dalších úkonech) je lhůtou pořádkovou a její porušení nemá vliv na zákonnost rozhodnutí.
14. Žalovaný je přesvědčen, že napadené rozhodnutí je věcně správné a zákonné, a proto navrhl, aby krajský soud žalobu zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

15. Žaloba byla podána v zákonné dvouměsíční lhůtě (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního – dále jen s.ř.s.), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.) a jde o žalobu přípustnou (zejména § 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).
16. Napadené rozhodnutí žalovaného krajský soud přezkoumal v řízení podle části třetí, hlavy II, dílu 1, § 65 a následujících s.ř.s. v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).
17. Krajský soud v Brně dospěl k závěru, že žaloba je částečně důvodná.
18. Žalobce v první řadě namítl, že se nedopustil přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu porušením § 6 odst. 8 zákona o silničním provozu.

19. Předně soud konstatuje, že v období po nabytí právní moci napadeného rozhodnutí došlo v důsledku nabytí účinnosti zákona č. 271/2023 Sb. k novelizaci ustanovení § 6 odst. 8 zákona o silničním provozu, které je pro něj ve své současné podobě příznivější, neboť jednání kladené žalobci za vinu „dekriminalizuje“. Ačkoliv žalobce neuplatnil v žalobě námitku, že v mezidobí došlo ke změně právní úpravy, která je pro žalobce příznivější, soud musel k této skutečnosti přihlídnout bez ohledu na to, zda to žalobce učinil předmětem svých námitek či nikoliv.
20. Při své úvaze přitom krajský soud vycházel z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu, která připouští prolomit zásady soudního přezkumu vyjádřené v § 75 s. ř. s. tehdy, jestliže by jejich aplikace vedla k porušení ústavně zaručeného hmotného práva. Smysl zásady koncentrace a dispozitivnosti řízení totiž nemůže být vykládán takovým způsobem, aby vyvolal protiústavní důsledky. Jinak řečeno, postup soudu, jenž by vědomě, byť při respektování procesních norem, vydal protiústavní rozsudek, je v podmínkách právního státu nepřijatelný. Jádrem tohoto výkladu lze nalézt zejména v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 6. 2008, č. j. 2 As 9/2008 – 77, podle něhož *„smysl procesních norem spočívá ve vytváření mechanismů k ochraně hmotného práva. Procesní normy tedy nelze vnímat jako samoúčelné (samonosné), a tím spíše nemohou představovat překážku pro aplikaci ústavně zaručené hmotněprávní normy“*. Uvedené závěry přitom Nejvyšší správní soud formuloval ve vztahu k čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), tj. vůči principu přípustnosti retroaktivity pozdějšího zákona ve prospěch pachatele (tzv. retroaktivita *in bonam partem* či retroaktivita *in mitius*) v prostředí přestupkového práva. V této souvislosti pak Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že *„rozhoduje-li krajský soud ve správním soudnictví o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, kterým bylo rozhodnuto o vině a trestu za správní delikt v situaci, že zákon, kterého bylo použito, byl po právní moci správního rozhodnutí změněn nebo zrušen, je povinen přihlídnout k zásadě vyjádřené ve větě druhé čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, podle níž se trestnost činu posoudí a trest ukládá podle právní úpravy, která nabyla účinnosti až poté, kdy byl trestný čin spáchán, je-li to pro pachatele příznivější“*. Současně Nejvyšší správní soud dodal, že *„pokud budoucí zákonná úprava určité jednání „dekriminalizuje“, tzn. již ho nadále nepovažuje za společensky škodlivé nebo nebezpečné, není dán žádný rozumný důvod, aby v dobíhajících řízeních ještě trestáno bylo“* (srov. k tomu též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2008, č. j. 9 As 7/2008 – 55).
21. Správnost těchto závěrů a jejich plná použitelnost v prostředí správního trestání byly následně potvrzeny i rozšířeným senátem Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013 – 46. Proto Nejvyšší správní soud na výklad umožňující přímou aplikaci ústavně zaručených hmotných práv navázal i v řadě svých dalších rozhodnutí (srov. zde např. rozsudky ze dne 1. 6. 2010, č. j. 2 As 35/2010 – 62, ze dne 3. 6. 2015, č. j. 6 As 266/2014 – 41, ze dne 13. 12. 2016, č. j. 6 As 163/2016 – 39, ze dne 10. 4. 2019, č. j. 2 As 234/2018 – 36, či ze dne 11. 2. 2020, č. j. 4 As 376/2019 – 31). Plné uplatnění předestřený právní názor nalézá i v novější judikatuře Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozsudky ze dne 17. 12. 2021, č. j. 5 As 350/2020 – 26, či ze dne 9. 3. 2023, č. j. 8 As 106/2021 – 43) a lze konstatovat, že se v současné době jedná již o právní názor zcela ustálený.
22. S ohledem na shora uvedená judikатурní východiska byl krajský soud v nyní řešené věci povinen přihlídnout k čl. 40 odst. 6 Listiny a musel porovnat, jestli je pozdější (aktuální)

právní úprava odpovědnosti za přestupek obsažená v zákoně o silničním provozu pro žalobce příznivější či nikoliv.

23. Žalobci bylo správními orgány kladeno za vinu porušení § 6 odst. 8 zákona o silničním provozu, neboť na výzvu kontrolujících policistů nepředložil osvědčení o registraci vozidla zn. Škoda Suberb, registrační značky X. Seznam dokladů, které je řidič motorového vozidla povinen mít při řízení u sebe, upravuje § 6 odst. 7 zákona o silničním provozu, přičemž dle zákonné úpravy platné a účinné v době spáchání přestupku (tj. dne 21. 10. 2022) bylo dle písm. b) tohoto ustanovení bez výjimky nutné, aby měl řidič motorového vozidla při řízení u sebe též osvědčení o registraci vozidla. Tato absolutně pojatá povinnost byla nicméně ke dni 1. 1. 2024 relativizována v důsledku nabytí účinnosti novely zákona o silničním provozu č. 271/2023 Sb. V současné době proto řidič osvědčení o registraci vozidla podle zvláštního právního předpisu u sebe mít nemusí, pokud je vozidlo zapsáno v registru silničních vozidel. Z toho vyplývá, že osvědčení ani není povinen předložit na výzvu osob vymezených v § 6 odst. 8 zákona o silničním provozu.
24. Při porovnání znění § 6 odst. 7 písm. b) zákona o silničním provozu účinného v době spáchání přestupku se zněním téhož ustanovení účinným od 1. 1. 2024 je zjevné, že pozdější zákonná úprava je z hlediska odpovědnosti za přestupek vůči žalobci jednoznačně příznivější, neboť povinnost mít u sebe při jízdě v motorovém vozidle osvědčení o registraci vozidla a na výzvu vybraných osob jej předložit se nově vztahuje jen na řidiče, kteří řídí vozidlo, které není zapsáno v registru silničních vozidel podle zvláštního právního předpisu. Takovou osobou žalobce prokazatelně není, resp. v době spáchání přestupku nebyl. Z karty vozidla ze dne 26. 1. 2023 plyne, že vozidlo bylo zapsáno v registru silničních vozidel. Nahlíženo optikou současné právní úpravy se tedy žalobce přestupkového jednání nemohl dopustit. Poněvadž krajský soud dospěl k závěru, že skutek, jež správní orgány vzaly za základ pro odpovědnost za přestupek, již podle nové zákonné úpravy nenaplnuje znaky skutkové podstaty přestupku, tj. došlo k jeho dekriminlizaci, musel na základě přímé aplikace čl. 40 odst. 6 Listiny přistoupit ke zrušení napadeného rozhodnutí. Retroaktivní působení pozdějšího zákona ve prospěch pachatele neumožňuje, aby byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku a aby byl za své jednání potrestán prostředky přestupkového práva.
25. Vzhledem ke skutečnosti, že žalobce byl uznán vinným ze spáchání více přestupků, nebrání tato skutečnost tomu, aby soud ve vztahu k ostatním přestupkům žalobní námitky vypořádal. Ostatní žalobní námitky však soud neshledal jako důvodné.
26. Žalobce namítal, že policisté nemohli vidět, zda žalobci svítí či nesvítí světla na přívěsném vozíku a nebylo tedy možné posoudit funkčnost světel.
27. K této námitce krajský soud uvádí, že se jedná o vadu, která je zjiitelná pouhým okem. Z výpovědí policistů Lukáše Jambora a Petra Petrlíka přitom vyplynulo, že právě nefunkční světla na přívěsném vozíku byla důvodem pro provedení silniční kontroly. V průběhu silniční kontroly pak bylo zjištěno, že osobní vozidlo nebylo s přípojným vozíkem ani propojeno, tedy přípojný vozík nebyl zapojen do zásuvky. To vyplývá jak z úředních záznamů, tak z kamerového záznamu, na němž je vidět, že vozík nebyl zapojen do zásuvky.
28. Je přitom zřejmé, že policisté nejpozději ve chvíli, kdy žalobce zastavoval vozidlo po výzvě policejní hlídky, museli vidět, zda zejm. brzdová světla na vozíku svítí nebo

nesvítí. V případě, že se jedná o přestupek pozorovatelný pouhým okem, takový důkaz postačuje (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2012, č. j. 8 As 100/2011 – 70, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 5. 2016, č. j. 9 As 124/2015 – 46). Podstatné je, že policejní hlídka v určitou chvíli musela vidět, že světla na přípojném vozíku nesvítí a následně tato skutečnost jednoznačně vyplynula v průběhu kontroly i z toho, že vozík nebyl zapojen do zásuvky.

29. V situaci, kdy světla na vozíku skutečně nemohla být v průběhu jízdy funkční s ohledem na to, že vozík nebyl zapojen do zásuvky, není rozhodné, z jakého důvodu se policisté rozhodli žalobce zkontrolovat. Policie je oprávněna vykonávat dohled na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích, přičemž je mj. oprávněna kontrolovat dodržování povinností účastníků a pravidel provozu na pozemních komunikacích (§ 124 odst. 11 a 12 zákona o silničním provozu). Z toho, jakým způsobem silniční kontrola vůči žalobci probíhala, nelze vysledovat, že by probíhala nestandardně či že by policisté postupovali s jakoukoliv motivací vůči osobě žalobce.
30. Soud shledává jako účelovou argumentaci žalobce, že zapojení vozíku po zastavení vozidla kontroloval a poté ponechal zástrčku vytaženou. Jako účelovou shledává i konstrukci žalobce, že policisté nemohli vidět, zda světla na přípojném vozíku svítila či nikoliv. Tato námitka žalobce je proto nedůvodná.
31. Žalobce dále namítal, že mezi zastavením policejní hlídkou a výzvou k provedení dechové zkoušky došlo k časové prodlevě, která měla za následek, že žalobce již nebyl řidičem. Dále nesouhlasil s tím, že mu nebylo povoleno dodatečné provedení dechové ani krevní zkoušky.
32. Soud souhlasí s žalobcem v tom, že výzvu, aby se řidič podrobil vyšetření, zda při řízení vozidla nebyl ovlivněn alkoholem, je možno učinit pouze v přímé souvislosti s jízdou. V daném případě má však soud za to, že časová souvislost mezi jízdou, resp. ukončením jízdy, a výzvou policistů nebyla přetržena.
33. Jak vyplynulo z výpovědi žalobce i policistů, doba od ukončení jízdy žalobce do výzvy k podrobení se orientační dechové zkoušce činila maximálně 5 minut. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2012, č. j. 2 As 130/2011 – 63 vyplývá, že *„k tomu, aby mohla být osoba vyzvána k předmětnému vyšetření, je nezbytně nutné, aby tato osoba byla účastníkem provozu na pozemních komunikacích. Takovou osobou jistě bude i ten, kdo se zcela prokazatelně chystá nastartovat vůz a vyjet s ním na pozemní komunikaci. Bezesporu takovou osobou bude i osoba, která sice již ukončila jízdu na pozemní komunikaci, ale souvislost s provozem na pozemní komunikaci je stále ještě bezprostřední a není přetržena jinou děletrvající činností či dějem“*.
34. Uvedené svědčí tomu, že v nyní posuzovaném případě stále šlo o souvislost s provozem na pozemní komunikaci, která nebyla přetržena jinou děletrvající činností či dějem. Mezi ukončením jízdy a předmětnou výzvou policistů uplynula jen krátká doba do 5 minut, kdy žalobce se souhlasem policistů odešel na tuto dobu do domu, aby tam odnesl živé kůzle, které měl ve vozidle v krabici. A následně se vrátil před dům, kde na něj čekali policisté, aby mohli provést silniční kontrolu. Žalobci přitom muselo být zřejmé, že vůči němu budou policisté po jeho návratu vykonávat silniční kontrolu a jednalo se pouze o jejich dobrou vůli, když mu dovolili odnést nemocné kůzle do domu.

35. Soud tedy uzavírá, že bezprostřední souvislost s provozem na pozemních komunikacích nebyla přerušena, a tedy k výzvě, aby se žalobce podrobil vyšetření, zda při řízení vozidla nebyl ovlivněn alkoholem, došlo ze strany policistů oprávněně, neboť byla učiněna vůči žalobci jakožto řidiči.
36. Povinnost zdržet se požívání alkoholických nápojů po ukončení jízdy ze zákona nevyplývá, vzhledem k tomu, že nedošlo ke škodě na zdraví nebo na majetku, nicméně toto jednání žalobci nebylo kladeno za vinu. Vzhledem ke krátkému časovému odstupu od ukončení jízdy policisté pouze chtěli postupovat takovým způsobem, aby bylo zjištěno, zda žalobce řídil pod vlivem alkoholu či ne, a to prostřednictvím nejen orientační dechové zkoušky, ale i opakované zkoušky žilní krve, přičemž takový postup je v podobných případech běžný. Žalobci tedy bylo kladeno za vinu pouze to, že zmařil možnost ověřit skutečnost, zda byl či nebyl při předcházející jízdě na pozemní komunikaci pod vlivem alkoholu.
37. Co se týče požadavku žalobce, aby byla dodatečně provedena dechová zkouška či zkouška krve, policie nepostupovala protizákonně, když jejich dodatečné provedení odmítla. Následné podrobení se těmto zkouškám totiž už není možné.
38. Jak vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2020, č. j. 5 As 353/2019 – 15, přestupce si nemůže po odmítnutí provedení dechové a následně krevní zkoušky svoje stanovisko rozmyslet. Pokud by to bylo možné, mohlo by docházet k situacím, kdy by přestupce mohl účelově využívat této možnosti a požadovat obnovení kontroly až v době, kdy by již alkohol v krvi přítomen neměl. Procesní postup je tedy ovlivněn jednáním přestupce, který si sám zvolí, zda se na výzvu policistů podrobí orientační dechové zkoušce, popř. zkoušce žilní krve, či zda tyto výzvy odmítne. Přestupek je dokonán již odmítnutím těchto výzev. Žalobce žádal o dodatečné provedení orientační dechové zkoušky a následně krevní zkoušky až poté, co kvalifikovaným způsobem odmítl se těmto zkouškám podrobit, což ani sám nerozpоруje a jednoznačně to vyplývá z úředních záznamů i z kamerového záznamu pořízeného policisty. Po výslovném odmítnutí lékařského vyšetření tedy nebylo možné vrátit se do předchozích fází silniční kontroly a provést orientační dechové vyšetření, popř. lékařské vyšetření krve.
39. Žalobce byl rovněž dostatečně poučen o důsledcích, pokud odmítne dechovou zkoušku a lékařské vyšetření – tedy že se tímto jednáním dopouští přestupku. To vyplývá jednak z výpovědí policistů a jednak z úředního záznamu o podání vysvětlení ze dne 21. 10. 2022, který žalobce podepsal. Policisté na dotaz správního orgánu I. stupně shodně vypověděli, že žalobce byl poučen ústně o důsledcích odmítnutí dechové i krevní zkoušky.
40. Krajský soud k tomuto konstatuje, že navzdory přesvědčení žalobce ve výpovědích zasahujících policistů neshledal žádné zásadní odlišnosti, které by mohly samy o sobě zapříčinit vznik pochybností o věrohodnosti jejich svědeckých výpovědí. Pokud jsou výpovědi policistů konzistentní a nevykazují žádné logické rozpory jak ve vzájemné souvislosti, tak v souvislosti s úředními záznamy, lze z nich bez dalšího vycházet. V projednávané věci nebyl zjištěn ani žádný motiv, proč by zasahující policisté měli mít zájem na stíhání žalobce než prostý výkon jejich služby. Z materiálů založených ve správním spise není patrná ani žádná nepřiměřená míra horlivosti (viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2011, č. j. 7 As 83/2010 – 63). Policistu přitom

lze považovat za nestranného svědka, není-li žádným způsobem motivován, ať již negativně či pozitivně, aby jeho svědectví vedlo k určitému výsledku řízení, v němž má podat svědectví.

41. Z výpovědí zasahujících policistů je nade vši pochybnost zřejmé, že si byli jisti tím, že při silniční kontrole proběhlo standardní poučení žalobce, a to ústně v průběhu silniční kontroly. Je tedy zřejmé, že žalobce byl dostatečně poučen o tom, jaké jsou důsledky odmítnutí orientační dechové zkoušky i krevní zkoušky a že se dopouští přestupku.
42. Co pak se týče možnosti provést orientační dechovou zkoušku, policisté nemusí být vázáni pouze konkrétním podezřením, že kontrolovaný řidič požil před jízdou či během jízdy alkohol. Vyzvat k orientační dechové zkoušce mohou rutinně v rámci jakékoliv silniční kontroly.
43. Jedinou podmínkou stanovenou zákonem pro vznik povinnosti podrobit se vyšetření je výzva oprávněné osoby, v tomto případě policisty. Výzvu může oprávněná osoba učinit bez dalšího, aniž by muselo existovat jakékoliv konkrétní podezření z ovlivnění řidiče alkoholem nebo jinou návykovou látkou. Vzhledem k tomu, že zákon o silničním provozu a zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, nejsou ve vztahu *lex generalis* a *lex specialis*, a jde tedy o zcela oddělené úpravy, nevyžaduje se splnění podmínek stanovených v § 20 odst. 1 zákona o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek. Nemusí tedy existovat žádné důvodné podezření, že osoba vykonává nebo vykonávala činnost, při níž by mohla ohrozit život nebo zdraví svoje nebo jiné osoby nebo poškodit majetek. Typickým příkladem je právě provádění silničních kontrol Policií ČR v rámci provádění dohledu na bezpečnost a plynulost provozu (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 6 Aps 3/2011 – 63).
44. S ohledem na výše uvedený závěr, že výzva k vyšetření ke zjištění, zda žalobce nebyl ovlivněn alkoholem, byla oprávněná, lze dále uzavřít, že znaky skutkové podstaty byly naplněny. Žalobce byl v souvislosti s provozem na pozemních komunikacích vyzván policistou, aby se podrobil vyšetření ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem, přičemž tomuto vyšetření se podrobit odmítl. Uvedené ustanovení § 5 odst. 1 písm. f) silničního zákona ve spojení s ustanovením § 125c odst. 1 písm. d) silničního zákona má preventivní charakter a zakládá právní domněnku, že v případě odmítnutí vyšetření řidičem je na takového řidiče hleděno, jako by byl pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky. K naplnění skutkové podstaty přestupku tedy postačuje pouze výzva učiněná policistou a odmítnutí vyšetření ke zjištění, zda řidič nebyl ovlivněn alkoholem, přičemž v posuzovaném případě výzva policistou byla učiněna řádně, stejně jako bylo žalobcem učiněno odmítnutí podrobit se vyšetření a záznam o odmítnutí tohoto vyšetření žalobce podepsal, jak vyplývá ze správního spisu.
45. Nakonec žalobce namítal, že správní orgán I. stupně nevydal příkaz v zákonem stanovené lhůtě 30 dnů. I tato námitka je však nedůvodná.
46. Všechny lhůty stanovené správním řádem či zákonem o odpovědnosti za přestupky k zahájení řízení či vydání rozhodnutí jsou lhůty pořádkové. Jejich nedodržení neznamená, že správní orgán již nemůže ve věci rozhodnout. Jejich smyslem je zejména ochrana účastníků před průtahy a nečinností správních orgánů. Překročení těchto lhůt však samo o sobě nemůže být důvodem pro zrušení správního rozhodnutí soudem, jelikož nezpůsobuje jeho nezákonnost.

V. Závěr a náklady řízení

47. Vzhledem k výše uvedenému soud shrnuje, že rozhodnutí žalovaného shledal podle skutkového a právního stavu v době rozhodování žalovaného i správního orgánu I. stupně zákonným, je však nucen, z výše vyložených důvodů, napadené rozhodnutí zrušit podle ustanovení § 78 odst. 1 s.ř.s. a věc vrátit k dalšímu řízení, ve kterém bude žalovaný správní orgán vázán právním názorem zdejšího soudu podle ustanovení § 78 odst. 5 s.ř.s.
48. Výrok o nákladech řízení má oporu v ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Úspěšnému žalobci (byť důvodem zrušení rozhodnutí nebylo pochybení žalovaného, nýbrž změnou právní úpravy zákona o silničním provozu) přísluší právo na náhradu nákladů řízení spočívající v náhradě nákladů za zaplacený soudní poplatek, uhrazení jiných nákladů řízení nepožadoval. Z obsahu soudního spisu vyplývá, že žalobci vznikly náklady ve výši 3 000 Kč za zaplacený soudní poplatek. Žalovaný je tedy povinen zaplatit žalobci částku 3 000 Kč ve stanovené lhůtě.

49. Soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 19. prosince 2024

JUDr. Petr Polách v. r.
samosoudce